

ПРОДОВЖИТИ СЕБЕ У СИНІ ЧИ ДОНЬЦІ

«Людина народжується не для того, щоб безслідно зникнути нікому невідомою пилиною. Людина народжується для того, щоб залишити по собі слід – вічний»
(Пестолюці)

Батьки живуть для того, щоб продовжити себе у сині чи доньці, щоб жити у їх здобуттях і прагненнях. У цьому щастя і зміст життя кожного з батьків. І якщо ми хочемо залишитись у серцях наших дітей, потрібно їх правильно виховати. Виховання дітей – важливий обов'язок кожного з батьків. Батько і мати, уповноважені суспільством виховати майбутнього громадянина України, несуть відповідальність перед суспільством. Батьки повинні бути авторитетом для своїх дітей. Дитина наслідує зміст розмов, інтонацію голосу, манери поведінки, і тому батьки завжди повинні бути сумлінні до своїх батьківських обов'язків, чесні, справедливі, гуманні, доброзичливі, мати високу культуру. І якщо все це діти відчують у стосунках з батьками, звичайно, вони виростуть і стануть добрими порядними молодими людьми.

З народженням дитини батьки сповнені найсвітліших сподівань на її майбутнє. І, справді, здається, все буде гаразд, аби тільки в дитини було здоров'я, аби вона народилася повноцінною, аби були створені матеріальні умови, аби був статок. Батьки всіма силами намагаються створити умови, щоб виростити і виховати своїх дітей. Але багато батьків дбають, насамперед, про матеріальний добробут. Та, коли підрастають діти, багато хто з гіркою відзначає для себе, що не задоволений результатом виховання, діти не слухняні, ліниві, не хочуть вчитися, недисципліновані, байдужі до батьків, не поважають старших, не думають про майбутнє, їх цікавлять тільки розваги, безтурботність шкідливо впливає на моральність, розум, інтереси.

Можна уявити агресивну недоброчливу людину, яка виросла в добрій, справедливій сім'ї? Можна.

Можна зустріти ледаря, який вийшов із сім'ї трудівників? Можна.

Можна знайти приклади, коли в неблагополучній сім'ї виростають прекрасні люди? Можна.

Тому, що сім'я, батьки мають великий вплив на формування особистості молоді людини. Процес виховання потребує від батьків ґрунтовних і різноманітних знань, урахування психофізіологічних і вікових особливостей їх дітей. Досить часто батьки не розуміють потреб і бажань власних дітей, що викликає їх тривогу і протест. Проблема «батьків і дітей» завжди була актуальною. Щоб вирішувати ці проблеми, батьки повинні мати знання з психофізіології, етики взаємин.

у взаєминах, батьки повинні розібратися у їх причинах, а не вимагати поваги до себе. Щоб користуватися справжньою повагою та авторитетом: не підмінити пораду покаранням, не намагатися насильно проникнути в душу дитини, коли вона цього не хоче.

У взаєминах із своїми дітьми, батьки часто наражаються на інші труднощі: молодь нерідко відмовляється серйозно розмовляти про себе, порадами дорослих вони можуть нехтувати. Для того, щоб зменшити ці труднощі, батьки повинні вміти слухати дочку чи сина, бачити перспективу розмови, обережно, щоб не образити, з'ясувати причини, продумати, як вести бесіду.

Отже, моральний авторитет батьків, чутливість, тактовність, повага і дружні відносини – необхідні умови успішного впливу батьків на формування особистості юнаків і дівчат.

- «порожнє гніздо»;
- хтось із подружжя залишається один після смерті іншого.

Таке виокремлення фаз сімейного життя відображає певні проблеми сім'ї, властиві кожній з фаз.

На прикладі розглянемо фазу, коли діти залишають батьківський дім і йдуть на навчання. Вона характеризується порушенням звичних правил і стереотипів взаємодії. У цьому разі постає проблема наповнення взаємин подружжя новим змістом, що компенсувало б емоційні втрати, пов'язані з віддаленням дітей від сім'ї. Дома залишаються одні батьки, які хвилюються за своїх дітей і тому намагаються часто їм телефонувати та відвідувати, при цьому актуалізується фаза «порожнього гнізда».

Велика проблема виникає, коли дитина починає відвідувати школу, навчальний заклад. З'являється напруженість між батьками і дітьми через невідвідування навчального закладу, через успішність, поведінку. Окремі батьки починають обходити навчальні заклади стороною, бояться, коли їх запрошують відвідати батьківські збори.

нас доля. Серед них зустрічаються дивовижні люди і вони стають відомими в коледжі.

Ми багато чому вчимося у батьків.

На жаль, сьогодні батьківські збори – найбільш розповсюджена форма взаємодії викладача, куратора та сім'ї. Тому у нас батьківські збори мають конкретну тематику. Наприклад, «Гарно навчаємось – гарно відпочиваємо», «Взаємовідносини в групі», «Хто друзі ваших дітей».

Крім того, на батьківських зборах намагаємося прочитати лекції: «Поради батькам», «Пам'ятка батькам, діти яких стоять на порозі підліткового віку», «Батькам про права дитини», «Трудове виховання дітей у сім'ї», «Моральний зміст праці»; провести семінари: «Права дитини», «Як впливати на дітей?», «Поведінка і моральна свідомість підлітків»; дискусії: «Як Ви маєте поводитись з дитиною?», «Культура бажань підлітків», «Як говорити з юнаками та дівчатами про любов, шлюб і сім'ю?»; конференції: «Батьки і діти», «Сім'я як колектив – виховання підлітків», «Як досягти того, щоб знання стали потребою студента?»; психолого-педагогічні консультації: «Особливості психологічного розвитку підлітка», тести «Які ми батьки?», «Характер успадковується чи виховується?»

Але для того, щоб провести такі збори і викладачі, і куратори багато готуються. Тут не можна лінуватися, тому що від успіху нашої підготовки залежить кількість присутніх на зборах батьків – єдиний показник їхньої активності, довіри до коледжу, готовності взяти участь у житті навчального закладу.

Ми ніколи не дорікаємо батькам, які не приходять на збори, це не сприяє їхньому бажанню зустрічатися з нами частіше. Завжди щиро радіємо їх появі в коледжі.

Часто батькам пропонуються конкретні й доступні моделі для застосування їхніх батьківських ресурсів, то віддача збільшується. Цілеспрямовані дії крок за кроком приносять позитивні результати, підвищують зацікавленість батьків. Вони частіше починають звертатися до нас за порадою, ну а ми, в свою чергу, маємо можливість прослідкувати за взаємовідносинами у сім'ї. Ми не намагаємося критикувати дії викладачів, у яких виникають проблеми зі студентами, дотримуємося професійної етики, навіть якщо у нас інша точка зору. Ці проблеми не вирішуємо при студентах. Під час спілкування з батьками просимо у них допомоги провести захід, намалювати, оформити, виступити під час заходу та інші варіанти рішення проблеми, а потім зацікавлено їх обговорюємо.

Рання юність – період життя і розвитку людини від 15 до 18 років. Батьки повинні виховувати у власних дітей потребу здорового способу життя, стежити за своїм організмом і запобігати розвитку шкідливих звичок (алкоголізм, куріння, наркотики). Основні види діяльності у цьому віці – навчання та праця.

Юнацький вік – вік життєрадісності, бадьорості, ентузіазму, прагнення до активної участі в житті суспільства. Але юність теж потребує допомоги і керівництва дорослих. Щоб здобутки старшого покоління стали надбанням молоді, важливо правильно будувати взаємини між батьками і дітьми.

У сім'ях має витримуватися принцип рівноправності поколінь. Юнаки і дівчата дуже болісно реагують на випадки, коли батьки не зважають на їх самостійність й ініціативу, критикують їх смаки, інтереси, уподобання. Крім того, батьки не завжди є взірцем для наслідування у повсякденному житті. У молодих людей є також гостра потреба відчувати свої зростаючі сили, їм властива енергія, прагнення до незалежності. У той же час вони відчують потребу у підтримці, впевненості у власних силах при переборенні труднощів. Тому вони чекають допомоги від батьків. Надання такої підтримки сприяє становленню кращих взаємин між дітьми і батьками.

Для того, щоб уникнути можливих ускладнень

Чи готові сприйняти цю думку ти, хто прагне цілеспрямовано та усвідомлено виховувати власних дітей! Впевнена: не готові.

Є різні стадії становлення сім'ї, і тому у них індивідуальний підхід до вирішення проблем:

- молоді (до 9 років), для яких істотним у психологічному аспекті є ставлення подружжя один до одного і до спільного сімейного життя;

- середні (10–19 років), які характеризуються найбільшійми сімейними стосунками, усталеним розподілом ролей, обов'язків, наявністю дітей, що підросли, і є відносно самостійними;

- зрілі (понад 20 років), для яких характерне зростання значущості подружніх стосунків, зокрема завдяки набуттю дітьми самостійності й незалежності.

Більш розгорнуту картину циклів сімейного життя можна подати з урахуванням «історичності» сім'ї, коли виокремлюють такі фази сімейного життя:

- залицяння;
- життя без дітей;
- експансія;
- стабілізація;
- діти назавжди залишають батьківський дім;

У нашому навчальному закладі проводиться велика робота з батьками. Починається вона 1 вересня з поселення в гуртожиток. Ми намагаємось познайомитись з батьками, запрошуємо їх у гуртожиток, щоб показати, де і як будуть проживати їх діти, проводимо екскурсії коледжем, знайомимо з керівництвом ВНЗ. Куратори, заввідділи, адміністрація – тісно співпрацюють з батьками. Щомісяця відправляється інформація про навчання і поведінку дитини, за найменшого порушення дисципліни – батькам телефонують.

Два рази в рік (один раз у семестр) проводимо батьківські збори. Ми ніколи не вживаємо термін «викликати» батьків, а запрошуємо їх на збори поспілкуватися, запрошуємо на свято, виховний захід. І все це робиться заздалегідь. Якщо зустріч викладача з батьками буде для студента карою, розраховувати на повноцінне співробітництво передчасно. Ми постійно вивчаємо батьків – їхні інтереси, сферу професійної діяльності, методи виховання – не як маму Тані, Олі, або батька Павла, а просто як дорослих і досвідчених людей, з якими звела

Велике значення в спілкуванні з батьками має індивідуальна робота. Конкретно кожній матері чи батькові подається інформація тільки про їх дитину, але якщо є добрі результати, то про це ми розповідаємо батькам, як приклад хорошого виховання, але ні в якому разі не покладаємось на чутки.

Після спілкування з батьками, ми завжди задумуємося, з якими почуттями батьки ідуть додому, як подивляться на нас наші студенти завтра.

Становлення молодої людини – складний неоднозначний процес. І від того, наскільки тернистим і хворобливим буде наш спільний шлях, залежить про що буде згадувати людина через десять, двадцять років, після закінчення коледжу, куди приведе його та дорога, яку він подолав, опираючись на наші та батьківські руки. Адже коли тебе підтримують з обох сторін – це справжнє щастя.

ЛІДІЯ СКРИПКА,

директор Коледжу переробної та харчової промисловості Харківського НТУСГ ім. П. Василенка